

Sygn. akt III RC 49/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w S. Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : Sędzia Sądu Rejonowego Małgorzata Frydrykiewicz

Protokolant : Tomasz Lisowski

Po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 roku w S.

na rozprawie

sprawy **z powództwa: M. M. (1)**

przeciwko: M. M. (2)

o obniżenie alimentów

Oddała powództwo.

SSR Małgorzata Frydrykiewicz

Sygn. akt III RC 49/15

UZASADNIENIE

M. M. (1) wniósł przeciwko M. M. (2) pozew o obniżenie alimentów z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 100 zł miesięcznie, czym zmienić wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 maja 2012 roku w sprawie X RC 119/11.

W uzasadnieniu powód wskazał, że od maja 2012 roku płaci byłej żonie alimenty po 800 zł miesięcznie. Do maja 2014 roku pracował jako elektryk na statkach na kontraktach. Obecnie jego stan zdrowia pogorszył się i od lipca 2014 roku nie może uzyskać świadectwa zdrowia uprawniającego do wykonywania zawodu. Wskazał, że pracuje dorywczo poza granicami kraju, gdzie osiąga dochód w wysokości ok. 5000 zł miesięcznie. Te pieniądze jedynie w części pokrywają jego potrzeby, gdyż jest bardzo zadłużony. Powód wskazał, że ponosi następujące wydatki: czynsz – 167,69 zł, prąd – 87,62 zł, energia cieplna – 230,44 zł, woda – 93,86 zł, telefon – 143 zł, Internet – 109 zł, wyżywienie – 1000 zł, lekarz i leki – 200 zł, środki higieny oraz kosmetyki – 100 zł, odzież i obuwie – 100 zł, kultura, rozrywka, prasa – 100 zł, paliwo oraz utrzymanie samochodu – 300 zł, wynajęcie pokoju za granicą – 800 zł, rata kredytu na mieszkanie – 1562,46 zł, rata kredytu – 54,97 zł, ubezpieczenie kredytu – 230 zł. Wskazał również, że obaj jego synowie studiuje w P.. Łoży na ich utrzymanie alimenty w łącznej kwocie 3000 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew M. M. (2) wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że alimenty otrzymuje nie od maja 2012 roku, ale dopiero od października 2012 roku. Nadto podniosła, że sygnalizowany przez powoda stan zdrowia nie uległ zmianie i w czasie małżeństwa M. M. (1) również cierpiał na takie schorzenia, jak wynikają z przedłożonych przez niego dokumentów. Nadto powód do chwili obecnej nie przedłożył jakiegokolwiek zaświadczenia o dochodach, choć toczą się również sprawy o alimenty z jego synami.

M. M. (2) podkreśliła, że jej sytuacja majątkowa nie uległa poprawie, albowiem musi samodzielnie utrzymywać dom, którego współwłaścicielem jest powód, jak również jego wyposażenie. Pozwana ponosi koszty utrzymania również wspólnego samochodu. M. M. (2) wskazała, że systematycznie wydaje pieniądze na leki oraz leczenie, a nadto utrzymanie synów, kiedy przebywają w domu. Jak podkreśliła pozwana, renta alimentacyjna wypłacana przez byłego męża jest jej niezbędna, gdyż bez niej nie byłaby w stanie godnie żyć.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 28 maja 2012 roku w sprawie X RC 119/11 rozwiązał przez rozwód małżeństwo M. i M. M. (2) z winy M. M. (1). Na mocy tego orzeczenia przyznano M. M. (2) od M. M. (1) alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie utrzymywał ten wyrok w mocy, oddalając apelację wniesioną przez M. M. (1).

Dowód:

- wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie, k. 237 akt X RC 119/11,
- wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, k. 280 akt X RC 119/11 (I ACa 523/12).

W czasie sprawy rozwodowej M. M. (1) miał 52 lata. Był osobą bezrobotną – zarejestrował się po powrocie z rejsu. Robił tak za każdym razem, gdy wracał z pracy na statku. Miał problemy z kręgosłupem i nadciśnienie. Zajmował wynajmowane mieszkanie, którego utrzymanie wraz z mediami kosztowało go 2000 zł miesięcznie. Za telefon płacił 100 zł, za paliwo – 500 zł, ZUS – 400 zł, leki – 30-40 zł. Deklarował, że na swoje wydatki potrzebuje 2500 zł miesięcznie (odzież, leczenie, wyżywienie). Płacił 2000 zł miesięcznie kosztów utrzymania rodziny oraz 625 euro na rzecz starszego syna.

M. M. (1) otrzymywał wynagrodzenie jedynie za okres faktycznie świadczonej pracy. Zarabiał od 3000 do 6000 euro miesięcznie. W 2011 roku zawarł umowę o pracę, na podstawie której zarabiał 4600 euro miesięcznie.

Dowód:

- protokół rozprawy, k. 135, 200-205, 232-234 akt X RC 119/11,
- umowa z 15.04.09 r., 35 akt X RC 119/11,
- umowa o pracę, k. 127-129 akt X RC 119/11,
- pismo z 16.11.09 r., 52 akt X RC 119/11,
- wykaz operacji bankowych, potwierdzenia przelewów, k. 24-25, 44-50, 85-103, 209-215, 220-230 akt X RC 119/11,
- oświadczenie oraz kserokopie przekazów pocztowych, k. 104 akt X RC 119/11,
- kopia karty bezrobotnego, k. 192, 219 akt X RC 119/11,
- skierowanie na rehabilitację, k. 193 akt X RC 119/11,
- wyniki badan, k. 194-196 akt X RC 119/11.

W czasie sprawy rozwodowej M. M. (2) miała 59 lat. Pracowała jako nauczyciel przedszkolny z wynagrodzeniem w kwocie ok. 1600 zł netto miesięcznie. Cierpiała na przewlekłe zapalenie zatok obocznych nosa, wymagające długotrwałego leczenia. Leczyła się z żyłaków, alergii i miażdżycy. Wydawała na leki ok. 300 zł miesięcznie, na wyżywienie – 600-700 zł miesięcznie, kupowała również m.in. środki pielęgnacyjne i higieny, a także odzież i obuwie.

M. M. (2) ponosiła całkowity koszt utrzymania domu w postaci gazu – 1000 zł miesięcznie (w okresie grzewczym), a w pozostałych miesiącach – 300 zł miesięcznie, koszt zużycia energii – 100-150 zł miesięcznie, koszt wywozu śmieci oraz nieczystości – 100 zł kwartalnie, koszt zużycia wody – ok. 100 zł miesięcznie, a nadto podatek od nieruchomości – 80 zł kwartalnie oraz ubezpieczenie – 100 zł rocznie. M. M. (2) ponosiła również koszty utrzymania telefonu, Internetu, samochodu, paliwa czy pieca gazowego.

Dowód:

- protokół rozprawy, k. 135, 204-205, 232-234 akt X RC 119/11,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków, k. 43 akt X RC 119/11,
- zaświadczenie lekarskie, k. 54 akt X RC 119/11,
- kopie rachunków i faktur, k. 55-65 akt X RC 119/11.

W maju 2014 roku M. M. (1) zakończył oficjalną pracę na statkach. Od tego czasu pracuje w Szwecji, gdzie zarabia 5000-6000 zł miesięcznie. Wynajmuje tam pokój, za który płaci około 1000 zł miesięcznie. Nie mógł wrócić do pracy na statkach z uwagi na pogorszenie się stanu zdrowia oraz niemożliwość uzyskania zaświadczenia lekarskiego dopuszczającego do tego rodzaju pracy.

Powód jest właścicielem mieszkania w S., na zakup którego zaciągnął kredyt w dniu 27 marca 2013 roku.

M. M. (1) płaci za prąd – 87,62 zł, energię cieplną – 230,44 zł, wodę – 93,86 zł, rata kredytu na mieszkanie – 1562,46 zł, rata kredytu – 54,97 zł, ubezpieczenie kredytu – 230 zł.

Powód ma na utrzymaniu synów, na których w przeszłości płacił łącznie po 3000 zł miesięcznie alimentów. Powód wnosił przeciwko synom sprawy o obniżenie alimentów.

M. M. (1) uzyskuje dochody „na czarno” – nie rozlicza ich w Urzędzie Skarbowym.

Dowód:

- zeznania M. M. (1), k. 82v-83,
- zeznania M. M. (2), k. 102v, 129,
- kopie rachunków i potwierdzeń przelewów, k. 11-15,
- kopia zaświadczenia od lekarza psychiatry, k. 6,
- wynik badania RTG, k. 7,
- wyniki badań krwi i moczu, k. 8-10,
- wydruk księgi wieczystej, k. 77-80,
- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego, k. 81.

M. M. (2) ma 62 lata. Jest emerytką. Otrzymuje emeryturę w kwocie 1100 zł. Dorabia jako przedszkolanka na 1/2 etatu, za co otrzymuje ok. 700 zł netto miesięcznie wynagrodzenia. Nadal utrzymuje samodzielnie dom i samochód, stanowiące majątek wspólny pochodzący ze związku małżeńskiego z powodem. Jest w trakcie podziału majątku. Opłaty wynoszą średnio w skali miesiąca: wywóz śmieci – 36 zł, gaz – 300 zł, woda – 170 zł, energia elektryczna – 140 zł, telefon – 40 zł, Cyfrowy P. – 15 zł.

U pozwanej doszło do pogorszenia się stan zdrowia. Zaczęła uczęszczać do endokrynologa i kardiologa. Z uwagi na odległe terminy przyjęć w publicznej służbie zdrowia, korzysta z wizyt prywatnych. W skali miesiąca na leki i wizyty lekarskie wydaje ok. 300 zł. Na wyżywienie dla siebie oraz synów wydaje po 800 zł miesięcznie. Na środki higieniczne – 150 zł miesięcznie.

M. M. (2) ponosi koszty utrzymania samochodu (przeglądy i ubezpieczenie OC, paliwo), płaci podatek od nieruchomości, ponosi koszty serwisu pieca gazowego Junkers.

Dowód:

- zeznania M. M. (2), k. 102v,
- rachunki za gaz, k. 36, 37, 38, 85,
- rachunki z (...), k. 39, 40, 41, 91,
- rachunki z (...), k. 42, 43, 44, 86, 93,
- zapłata za serwis pieca, k. 45, 46, 47, 64,
- potwierdzenie ubezpieczenia, k. 48, 87,
- rachunki z O., k. 49, 50, 88, 90,
- opłaty za wywóz odpadów, k. 51, 92,
- potwierdzenie uiszczenia podatku, k. 52, 88,
- zaświadczenie z przedszkola, k. 55,
- przekaz z ZUS, k. 56,
- potwierdzenia przeglądu auta i ubezpieczenia OC, k. 60, 94,
- paragony za paliwo, k. 59, 95,
- paragony z apteki, k. 61, 62, 63, 100,
- zaświadczenia lekarskie, k. 96, 97,
- wyniki badań, k. 98, 99.

Sąd rozważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne należało oddalić.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sąd, ustalając stan faktyczny sprawy, miał na uwadze treść przepisu art. 227 k.p.c., a mianowicie, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Jako że meritum niniejszego postępowania stanowi rozstrzygnięcie w przedmiocie obniżenia alimentów dla pozwanej jako byłej żony powoda, jedynie fakty wpływające na te okoliczności mogły stanowić przedmiot ustaleń faktycznych czynionych przez sąd.

Sąd ustalał stan faktyczny sprawy opierając się na zgromadzonych w sprawie, a powołanych wyżej, dokumentach oraz zeznaniach stron.

W ocenie Sądu, zgromadzone w aktach sprawy dokumenty – jako sporządzone w sposób przewidziany prawem oraz przez podmioty do tego uprawnione – uznać należy za wiarygodne. Po bezpośrednim zapoznaniu się z tym materiałem dokumentarnym nie sposób co do niego sformułować jakichkolwiek zastrzeżeń, albowiem brak jest okoliczności, które wpływałyby negatywnie na jego ocenę.

Sąd uznał za zeznania złożone przez powoda za wiarygodne co do zasady. Powód zeznawał na okoliczność własnej sytuacji życiowej. Przedstawiał na te okoliczności dokumenty. O ile zeznania powoda w zakresie czynionych wydatków można uznać za w pełni prawdziwe, bo potwierdzone dokumentami, o tyle jego zeznania co do zdolności zarobkowych już na pełnię wiary nie zasługują. W tym względzie powód nie przedstawił żadnego miarodajnego materiału, na podstawie którego można ustalić jego faktyczne dochody. Rację należy mu przyznać, że swojego wynagrodzenia za pracę nie wykazuje, gdyż nie dokonał zgłoszenia w Urzędzie Skarbowym. Niemniej jednak Sąd przyjął, że M. M. (1) osiąga co najmniej od 5000 zł do 6000 zł miesięcznie dochodu, co jest nie tyle potwierdzone jego zeznaniami, a raczej wynika ze skali wydatków powoda. Wszak M. M. (1) spłaca kredyt hipoteczny wraz z ubezpieczeniem, utrzymuje mieszkanie w kraju, jak i wynajmuje sobie lokum poza jego granicami. Był do tej pory w stanie płacić alimenty na rzecz członków swojej rodziny w kwocie łącznej 3800 zł miesięcznie. Co istotne, powód nie wykazał, aby popadał w niedostatek, np. poprzez opóźnienia w spłacie rat kredytu czy nieterminowe regulowanie należności za media.

Sąd uznał również zeznania pozwanej za wiarygodne. M. M. (2) opisała swoją sytuację osobistą i majątkową, co zresztą dostatecznie udokumentowała.

Powyższa ocena materiału dowodowego pozwala na merytoryczną ocenę żądania strony powodowej. Jak wynika z treści pozwu podstawę żądania M. M. (1) stanowi zmiana okoliczności, o której mowa w art. 138 k.r.o. (w zw. z art. 61 k.r.o.).

Pokreślić należy, że do stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu przepisu art. 138 k.r.o. należy wziąć pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego (podobnie Sąd Najwyższy w uchwale z 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, opublikowane w: LEX nr 3342).

Jak wynika z ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszej sprawie, nie sposób przyjąć, aby po stronie powoda czy pozwanej doszło do zasadniczych zmian rzutujących na obowiązek alimentacyjny M. M. (1) wobec M. M. (2). Jak wynika z porównania sytuacji każdego z byłych małżonków z czasu orzekania przez Sąd w sprawie rozwodowej a chwilą obecną, sytuacja powoda nie zmieniła się na jego niekorzyść. Otóż o ile w czasie sprawy rozwodowej M. M. (1) osiągał wyższe dochody, o tyle obecnie dochody może mieć niższe, ale również zmniejszyły mu się obciążenia. Jak bowiem wynika z oświadczenia pozwanej, M. M. (1) doprowadził do obniżenia alimentów na rzecz syna P. z kwoty 1600 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie. Sąd nie przyjął argumentu powoda, że jego stan zdrowia uległ pogorszeniu względem stanu ze sprawy rozwodowej. M. M. (1) tej okoliczności nie wykazał. Przedłożył jedynie pojedyncze wyniki badań i konsultacji lekarskich, które nie wskazują, aby jego stan zdrowia uległ znacznemu i stałemu pogorszeniu.

Również sytuacja pozwanej nie uległa poprawie. Nadal uzyskuje dochód w wysokości zbliżonej do tego, jaki otrzymywała za pracę w czasie, kiedy toczyła się sprawa rozwodowa. Nadal samodzielnie utrzymuje dom i inne składniki wchodzące w skład majątku dorobkowego pochodzącego ze związku małżeńskiego z powodem. Nadal przyczynia się do utrzymania synów. Nie sposób zatem przyjąć, aby – w rozumieniu art. 138 k.r.o. – doszło po stronie M. M. (2) do istotnej zmiany okoliczności, rzutującej na jej uprawnienie do żądania od powoda alimentów.

Mając powyższe na względzie, Sąd przyjął, że nie doszło do zmiany ani sytuacji powoda, ani sytuacji pozwanej, a zatem nie ziszcili się przesłanki, o których stanowi art. 138 k.r.o. (w zw. z art. 61 k.r.o.), do zmiany dotychczasowego rozstrzygnięcia o alimentach. W konsekwencji, obowiązkiem Sądu było powództwo M. M. (1) o obniżenie alimentów oddalić.

SSR Małgorzata Frydrykiewicz